УДК 330.322

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Щербань О. Д., викладач (ХІФ УДУФМТ)

У даній статті організаційне забезпечення бізнес-планування визначається складеним з вирішення питань вибору і обґрунтування цілей, критеріїв, стимулів, узгодження діяльності по рівням і ланкам, функціям, задачам. Розглянуто здатність аналізу інформаційних взаємозв'язків у процесі бізнес-планування сформувати модель механізму, трансформувати її в модель узгодженої розмаїття інтересів, а потім в інтеграційну циклічну процедуру бізнес-планування. Висвітлено організаційно-економічний механізм інвестиційного бізнес-планування як засіб досягнення бажаних цілей, параметрів ефективності, розв'язати проблеми ціле полягання, розподілу фінансових ресурсів, оцінити ризики, вибрати параметри планування відкритого розвитку процесу вкладення коштів.

Ключові слова: інвестиційне бізнес-планування, системний аналіз, механізм, інформаційна база, соціально-економічні системи, організаційне забезпечення, прийняття рішення.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день в Україні інвестиційне бізнес-планування не має достатнього уніфікованого механізму організації за узгодженням його окремих частин. У свою чергу, подібний механізм повинний мати певну функціонально-технологічну й організаційну побудову, адекватну цілям і умовам зовнішнього і внутрішнього середовища керованого процесу.

Аналіз літературних джерел. Проводячи аналіз публікацій з теми «Напрямки інвестиційного розвитку автотранспортних підприємств» слід відмітити значне збільшення їх кількості в останні роки, що підтверджує актуальність обраної для дослідження теми. Серед авторів, що приділяли найбільшу увагу в своїх працях саме по цій темі, відомі такі дослідники О.М. Ястремська [1], Д.А. Ендовицький [2], М.И. Ример, А.Д. Касатов, Н.Н. Матиенко [3].

Метою статтті є визначення організаційно-економічного механізму інвестиційного бізнес-планування автотранспортних підприємств.

Викладення основного матеріалу. Інвестиційне бізнес-планування – багатоаспектний процес з динамічним характером поведінки, реалізація якого в усіх його формах і проявах припускає необхідність створення уніфікованого механізму організації за узгодженням його окремих частин. У свою чергу, подібний механізм повинен мати певну функціонально-технологічну й організаційну побудову, адекватну цілям і умовам зовнішнього і внутрішнього середовища керованого процесу. Організаційне забезпечення бізнес-планування містить у собі прийняття рішень за вибором і обґрунтуванням цілей, критеріїв стимулів, узгодження діяльності по рівнях і ланкам, функцій, завдань і методів, організаційних структур.

По аналогах з «технічним» механізмом і з певними допущеннями, господарський механізм бізнес-планування може бути представлений у вигляді системи.

Методологія системного аналізу дозволяє розібратися в суті складових механізму і закономірностях їхньої взаємодії [1].

В якості зовнішнього впливу, що додає руху механізму, повинні виступати суспільні й особисті потреби членів суспільства, які акумулюються в двох групах: перша – потреби в одержанні доходу чи досягненні соціального ефекту, друга – потреби у використанні послуг. Саме ці потреби є початковим імпульсом розвитку транспортних перевезень і сигналом до початку дії механізму. Крім того, повинні бути враховані і зворотні зв'язки, впливи кінцевих результатів, що виникають при експлуатації бізнес-пропозицій, на динаміку суспільних і особистих потреб. Подібний вплив пояснює закономірність цілеутворення у формі розробки стратегічних, тактичних, оперативних планів, зміні ресурсного потенціалу. Механізм бізнес-планування повинен перетворити динаміку потреб у динаміку послуг. Суспільні й особисті потреби акумулюються з метою механізму, що є його вхідною ланкою; вихідна ланка – бізнес-план у процесі реалізації, що дозволяє здійснювати послуги та задовольняти потреби, що сформувалися.

Специфічною особливістю застосування системного аналізу до побудови механізму є необхідність врахування «людського фактора», що відіграє активну роль в інвестиційному бізнес-плануванні. Тому однією з його ланок повинен

© Щербань О.Д.

бути вибір стилю управління при його реалізації і в процесі створення [2].

До побудови механізму бізнес-планування необхідно підходити як до цілісної системи, що складається з взаємозалежних елементів, стимулюючі впливи яких представляють системний ефект, що є простою сумою ефектів окремих елементів, тобто вибрати предмет бізнес-планування не можна у відриві від принципів організації транспортних перевезень. Крім того, механізм бізнес-планування є елементом системи більш високого порядку: галузі, регіону, тобто механізм бізнес-планування повинен мати таку властивість як комунікативность, що може привести до прийняття свідомо неефективних управлінських рішень.

Механізм повинен відрізнятися інтегративністю по всіх елементах на основі головного – аналізу ринку, обсягу перевезень автотранспортного підприємства в сукупності, що дозволяє розробити всі розділи бізнес-плану інвестиційного проекту.

Механізм бізнес-планування має відрізнятися не розбіжністю, яка виявляється в тому, що цілісність системи притаманна кожному рівню ієрархії. З цього випливає, що механізм кожного окремого етапу не може бути незалежним від іншого, наприклад, оцінка конкурентоспроможності підприємства залежить від результатів аналізу зовнішнього середовища. Крім того, механізм повинен мати достатній рівень розмаїття, який забезпечує гнучкість видів предметів і методів аналізу, що застосовуються, розділів бізнес-плану і дозволяє реагувати на розмаїття соціально-економічних ситуацій. Обмеженню розмаїття сприяє створення систем, які спроможні саморегулюватися і самоорганізовуватися. Здатність суб'єктів інвестиційного процесу змінювати структуру своїх взаємовідносин адекватно складності керованого об'єкта визначається як властивість самоорганізації, тому що інвестиційне бізнес-планування можна розглядати з позицій соціально-економічних відносин, самоорганізація буде виявлятися через дії і вчинки виконавців-розроблювачів і керівників, спрямовані на зміну форм і методів взаємин між собою і з об'єктами зовнішнього середовища.

Необхідність зміни цілей зумовлюється впливом зовнішнього середовища і втілюється в незадоволені потреби, що викликає перший етап самоорганізації – формування нових завдань: створення інформаційної бази бізнес-плану, проведення аналізу підприємства-реалізатора бізнес-плану і рівня конкурентоспроможності перевезень. Формальним результатом цілеутворення є дерево цілей, узгоджене з цілями і ресурсами в розрізі основних станів і рівнів бізнес-планування.

Для соціально-економічних систем важливо визначити момент, коли необхідно дати початковий імпульс механізму самоорганізації, коли існуюча складність бізнес-планування вже не в змозі розв'язати виникаючі проблеми, коли кількість і складність проблем приведе до зниження якості або ефективності функціонування процесу інвестування з огляду на рівень досягнення і реалізації поставлених цілей. Система повинна змінювати свій стан у зв'язку з необхідністю реалізації нових вимог середовища. Адекватним критерієм ефективності є рівень досягнення поставлених цілей за допомогою таких вимірників, які відображали б надійність, точність, прибутковість, мінімізацію ризику, керованість. Механізм бізнес-планування має давати можливість моделювання фактичного рівня досягнення мети як деякої функції здійснюваності [3].

Таким чином, організаційно-економічний механізм інвестиційного бізнес-планування дозволяє досягти бажаних цілей, параметрів ефективності, розв'язати проблеми ціле полягання, розподілу фінансових ресурсів, оцінити ризики, вибрати предмет і об'єкт інвестування шляхом установлення відповідності стадій, етапів і елементів, параметрів планування відкритого розвитку процесу вкладення коштів.

Висновки. Проведені дослідження довели, що організаційне забезпечення бізнес-планування складається з вирішення питань вибору і обґрунтування цілей, критеріїв, стимулів, узгодження діяльності по рівням і ланкам, функціям, задачам. Аналіз інформаційних взаємозв'язків у процесі бізнес-планування дозволяє сформувати модель механізму, трансформувати її в модель узгодженої розмаїтості інтересів, а потім в інтеграційну циклічну процедуру бізнес-планування, деталізація якої можлива при використанні методів моделювання на основі системного підходу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ястремська О.М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади: Монографія. – 2-ге вид. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 488 с.

2. Ендовицкий Д.А. Инвестиционный анализ в реальном секторе экономики. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 352 с.

3. Ример М.И., Касатов А.Д., Матиенко Н.Н. Экономическая оценка инвестиций. 2-е изд.- Под общ. Ред. М.И. Римера. – СПб.: Питер, 2008. – 480 с.

Аннотация. В данной статье организационное обеспечение бизнес-планирования определяется состоящим из решения вопросов выбора и обоснования целей, критериев, стимулов, согласования деятельности по уровням и участкам, функциям, задачам. Рассмотрена способность анализа информационных взаимосвязей в процессе бизнес-планирования сформировать модель механизма, трансформировать ее в модель согласованного разнообразия интересов, а потом в интеграционную циклическую процедуру бизнес-планирования. Освещен организационно-экономический механизм инвестиционного бизнес-планирования как способ достижения поставленных целей, параметров эффективности, решить проблемы постановки целей, распределения финансовых ресурсов, оценить риски, выбрать параметры планирования открытого развития процесса вложения средств.

Ключевые слова: инвестиционное бизнес-планирование, системный анализ, механизм, информационная база, социально-экономические системы, организационное обеспечение, принятие решения.

Summary.. In this article organisational base of business-planning is determined as a sum solving the problem of choosing and grounding targets, criterions, stimulus, coordinating between levels, functions and tasks. The ability of analysis of informational relations in the process of business-planning to form a model of mechanism, to transform it into model of coordinated diversity of interests, and then into integrated cycling procedure of business-planning is regarded. Economic-organisational mechanism of investing business-planning is defined as a method of achieving of desirable targets, parameters of efficiency, solving problem of goal defenition, allocating of financial resources, estimation of risks, choosing the parameters of transperent development process of investing planning.

Keywords: investing business planning, system analysis, mechanism, informational base, economic-social systems, organisational base, decision making.

Рецензент *д.е.н., професор ХНЕУ Гриньов В.М.*
Експерт редакційної колегії *к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.*

УДК 339.138

ОБГРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТА»

Шинкаренко В.Г., д.е.н., професор,
Кузьменко А.В., студентка (ХНАДУ)

Систематизовано підходи щодо визначення поняття «маркетингова стратегія» в широком та вузькому значенні.

Ключові слова: стратегія, маркетингова стратегія, комплекс маркетингу

Постановка проблеми. Більшість стратегічних рішень, які приймає будь-яка компанія, лежать у сфері маркетингу. Створення нового бізнесу, злиття та поглинання, освоєння нової ринкової ніші, дилерська політика, звуження або розширення продуктової лінійки, вибір постачальників і партнерів - всі ці та багато інших рішень приймаються в рамках маркетингової стратегії. Від адекватності маркетингової стратегії компанії залежить успіх цілого підприємства. У зв'язку з цим актуальним є дослідження теоретичних та методичних підходів до формування ефективних маркетингових стратегій, як найважливіших складових стратегії розвитку підприємства, в цілому.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Вирішення проблем маркетингової стратегії підприємств досліджувалися вітчизняними й закордонними вченими. Теоретичні основи цієї проблеми висвітлені у працях таких зарубіжних вчених : Д.Аакер, Г.Ассель, І.Анософф, Г.Армстронг, П.Дойль, Ф.Котлер, Ж.-Ж.Ламбен, В.Марцин, М.Мак – Дональд, М.Портер, Д.Сондерс, А.Томпсон, О. Уолкер – мл., Е.А.Уткін, Х.Хершген; а також в працях багатьох вітчизняних вчених : Л.В. Балабанової, А.В. Войчака , С.С. Гаркавенко, Н.В. Куденко, Л.А. Мороз,

© Шинкаренко В.Г.,
Кузьменко А.В.